

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Právní systémy – vnitrostátní a na úrovni EU>Vnitrostátní systémy soudní moci

Vnitrostátní systémy soudní moci

Nizozemsko

Na této stránce naleznete přehled organizace soudní moci v Nizozemsku.

Organizace soudnictví – systémy soudní moci

Správa soudů

Rada pro soudnictví (*Raad voor de rechtspraak*) je součástí systému soudní moci, ale sama se výkonem soudní moci nezabývá. Od ministerstva spravedlnosti převzala odpovědnost za plnění řady úkolů. Tyto úkoly jsou provozní povahy a patří mezi ně přidělování prostředků z rozpočtu, dohled nad finančním řízením, personální politika, informační a komunikační technologie a správa budov. Rada poskytuje soudům podporu při plnění jejich úkolů v těchto oblastech. Vedle toho je jejím úkolem zkvalitňovat soudnictví a vyjadřovat se k nové legislativě, jež se dotýká způsobu výkonu soudní moci. Rada kromě toho vystupuje jako mluvčí soudní moci ve veřejné a politické diskusi. Úkoly, jimiž je Rada pověřena, se týkají provozních záležitostí (v nejširším smyslu slova), rozpočtových záležitostí a kvalitativních aspektů výkonu soudní moci.

Rada hraje stěžejní roli, pokud jde o přípravu, realizaci a vyúčtování rozpočtu soudnictví. Rozpočtový systém je založen na Radou řízeném systému měření pracovní zátěže soudů. Rada podporuje vývoj provozních postupů každodenního provozu soudů a dohlíží na tento proces. Jejím konkrétními úkoly v této souvislosti jsou personální politika, správa budov, informační a komunikační technologie a externí záležitosti. Rada má řadu formálních zákonných pravomocí, na jejichž základě smí tyto povinnosti plnit. Rada je například oprávněna vydávat závazné obecné pokyny, pokud jde o provozní politiku, přestože upřednostňuje výkon této pravomoci v co nejmenším rozsahu.

Rada je zodpovědná za nábor, výběr a vzdělávání justičních a soudních úředníků. Povinnosti v těchto oblastech plní v těsné spolupráci se soudy. Rada má významný hlas při jmenování členů soudní rady.

Mezi povinnosti rady ve vztahu ke kvalitě soudnictví patří podpora jednotné aplikace práva a zvyšování kvality výkonu soudní moci. Vzhledem k přesahu do obsahu soudních rozhodnutí nemá Rada v této oblasti žádné závazné pravomoci.

Rada má také obecnou poradní povinnost. Radí vládě ohledně nových zákonů, které se dotýkají soudnictví. Tento proces se uskutečňuje formou probíhajících jednání se členy soudních rad.

Přestože Rada disponuje určitými formálními pravomocemi, nemělo by být na vztah mezi Radou a soudy nahlíženo jako na vztah podřízenosti a nadřízenosti. Hlavním cílem Rady je poskytovat podporu soudům při plnění jejich povinností. Aby tyto povinnosti byly řádně plněny, účastní se Rada pravidelných konzultací s předsedy soudů, provozními řediteli, vedoucími úseků a kolegiem zástupců (*College van afgevaardigden* – poradní orgán složený ze zástupců soudů).

Druhy soudů – krátký popis

Okresní soudy (*rechtbanken*)

Nizozemsko je rozděleno na 11 soudních okresů (*arrondissementen*) a každý z nich má svůj vlastní soud. Do pravomoci a příslušnosti každého okresního soudu spadá řada obvodů (*kantons*). Okresní soud se skládá z alespoň čtyř úseků. Mezi ně vždy patří úsek správního práva, úsek občanského práva, úsek trestního práva a úsek obvodní. Věci z oblasti rodinného práva a věci týkající se mladistvých jsou často zařazeny do zvláštního úseku; to někdy platí i pro řízení v cizineckých věcech. Rozhodování o těchto otázkách je na uvážení vedení soudu.

Úseky

Obvodní

Pro běžného občana je poměrně jednoduché předložit svou věc obvodnímu úseku. Projednávání na tomto úseku znamená, že občan může svou věc obhajovat sám a nepotřebuje advokáta, aby jej před soudem zastupoval. V oblasti občanského práva se soudce obvodního úseku zabývá všemi věcmi týkajícími se nájmu, koupí na splátky a zaměstnání, jakož i spory, které se týkají částek nižších než 25 000 EUR.

V oblasti trestního práva se soudce obvodního úseku zabývá pouze přestupky (*overtredingen*). Často se jedná o případy, v nichž policie nebo státní zástupce navrhli dohodu. Pokud obviněný odmítne návrh přijmout, dostane se případ k soudci obvodního úseku. Soudce obvodního úseku obvykle vyhlásí rozsudek bezprostředně po jednání.

Trestní právo

Soudci úseku trestního práva se zabývají všemi trestními věcmi, které nespádají do pravomoci soudce obvodního úseku. V těchto věcech může být vedeno jednání před samosoudcem nebo před vícečlenným senátem sestávajícím ze tří soudců. Senátní rozhodování se týká složitějších případů a všech případů, v nichž státní zástupce požaduje trest odnětí svobody v délce trvání přesahující jeden rok.

Občanské právo / rodinné právo

Občanskoprávní úsek rovněž projednává věci, které nejsou výslovně přiděleny soudci obvodního úseku. Většinu z nich rozhoduje samosoudce, ale i zde existují vícečlenné senáty sestávající ze tří soudců, které se zabývají složitějšími případy. Některé okresní soudy mají zvláštní úsek pro rodinné věci a záležitosti mladistvých, a to tam, kde je počet takových případů vysoký.

Správní právo

Až na několik málo výjimek jsou spory týkající se správního práva rozhodovány okresními soudy; často předchází jednání na úseku správního práva námitkové řízení vedené u orgánů veřejné správy. V těchto případech obvykle rozhoduje samosoudce, ale i zde může okresní soud rozhodnout o jmenování tří soudců u věcí, které jsou složité nebo se týkají zásadních otázek. Pokud není u předmětného okresního soudu zvláštní úsek pro vyřizování případů týkajících se cizinců, zabývá se těmito věcmi úsek správního práva nebo jeho podúsek. Odvolání ve věcech státních zaměstnanců a věcech týkajících se sociálního zabezpečení se podávají u specializovaného odvolacího soudu – Ústředního odvolacího soudu (*Centrale Raad van Beroep*) – a ve většině ostatních případů u oddělení Státní rady pro správní spory (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*).

Odvolací soudy (*gerechtshoven*)

Zmíněných 11 soudních okresů je pro účely jurisdikce odvolacích soudů rozděleno do čtyř oblastních rezortů (*ressorten*): Haag, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden a 's-Hertogenbosch. Pokud jde o trestní a občanské právo, zabývají se soudci odvolacích soudů pouze věcmi, v nichž bylo podáno odvolání

proti rozsudku vydanému okresním soudem. Odvolací soud znovu přezkoumá skutkový stav věci a dospěje k vlastním závěrům. Ve většině případů je možné proti rozhodnutí odvolacího soudu podat dovolání (*cassatie* – kasační stížnost) k Nejvyššímu soudu Nizozemska (*Hoge Raad der Nederlanden*). Kromě trestních a občanských věcí se odvolací soud také zabývá odvoláními proti daňovým výměrům.

Specializované soudy

Ústřední odvolací soud (*Centrale Raad van beroep*) je odvolacím soudem, který se zabývá především věcmi státní služby a věcmi v oblasti sociálního zabezpečení. V těchto odvětvích je nejvyšší soudní instancí. Sídlo má v Utrechtu.

Odvolací tribunál ve věcech obchodu a průmyslu (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) je specializovaným správním soudem, který rozhoduje spory v oblasti sociálně ekonomického správního práva. Kromě toho je tento tribunál odvolací instancí pro věci týkající se určitých zákonů, například zákona o hospodářské soutěži a zákona o telekomunikacích. Sídlo má v Haagu.

Nejvyšší soud (*Hoge Raad*)

V Haagu sídlící Nejvyšší soud Nizozemska přezkoumává, zda soudy nižších stupňů při svém rozhodování řádně aplikovaly právo. V této fázi se již nepřezkoumává skutkový stav věci zjištěný soudem nižší instance. Dovolání (*cassatie* – kasační stížnost) hraje významnou úlohu, neboť přispívá k jednotnému výkladu práva.

Právní databáze

Další informace jsou k dispozici na internetových stránkách [nizozemského soudnictví](#).

Jurisprudenci lze vyhledávat v společné [databázi rozsudků](#).

Je přístup do těchto databází zdarma?

Ano, přístup je **zdarma**.

Související odkazy

[Nizozemské soudnictví](#)

Poslední aktualizace: 05/10/2023

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.